

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 7011/19
Jadranka STRANCARIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 9. srpnja 2024. u odboru u sastavu:

Lorraine Schembri Orland, *predsjednica*,
Frédéric Krenc,
Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 7011/19) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatska državljanka gđa Jadranka Strancarić („podnositeljica zahtjeva”), koja je rođena 1960. godine i živi u Zagrebu i koju je zastupao g. K. Čurin, odvjetnik u Zagrebu, podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 30. siječnja 2019.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovoru o nedostatku nepristranosti, a da se ostatak zahtjeva proglasi nedopuštenim,

očitovanja stranaka,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na navodni nedostatak nepristranosti Ustavnog suda kad je odlučivao o ustavnoj tužbi podnositeljice zahtjeva.

2. Prvostupanjskom presudom Općinskog građanskog suda u Zagrebu od 2. prosinca 1996. („presuda iz 1996.”) podnositeljici zahtjeva i njezinu pokojnom suprugu naloženo je platiti dug izvjesnom S. K.-u. Njihova žalba je odbačena kao nepravovremena te je presuda iz 1996. tako postala pravomoćna i ovršna. Podnositeljica zahtjeva zatim je podnijela prijedlog za ukidanje potvrde ovršnosti te presude tvrdeći da nikada nije primila rješenje

suda o njezinoj žalbi, ali prvostupanjski sud odbio je njezin prijedlog te joj je naloženo platiti troškove tog postupka S. K.-u. Čini se da podnositeljica nije podnijela žalbu protiv potonjeg rješenja. Sve gore navedene odluke donio je sudac A. A. kao sudac pojedinac.

3. Tijekom postupka o valjanosti potvrde ovršnosti presude iz 1996. (vidi stavak 2. ove odluke) punomoćnik podnositeljice Z. N. podnio je predsjedniku Općinskog građanskog suda u Zagrebu predstavku na rad suca A. A.-a. Ustvrdio je da ga je sudac A. A. omalovažavao aludirajući da je „vješt u krivotvorenju potpisa” te je također odbio pravilno zabilježiti njegovu primjedbu na sadržaj zapisnika s rasprave navodeći da je njegovo poznavanje građanskog postupovnog prava zasigurno bolje od Z. N.-ova. Z. N. je u podnesku naveo da je priložena preslika zahtjeva za izuzeće suca A. A.-a, koji je podnositeljica navodno podnijela 1999. Podnositeljica nije dostavila presliku tog zahtjeva Sudu.

4. Dopisom od 16. listopada 2001. predsjednik Općinskog građanskog suda u Zagrebu obavijestio je Z. N.-a da je sudac A. A. opovrgnuo da je imao namjeru uvrijediti ga i da iz predstavke ne proizlazi nikakvo omalovažavajuće ponašanje.

5. Naknadno je S. K. pokrenuo dva ovršna postupka protiv podnositeljice tražeći plaćanje duga po presudi iz 1996. i troškova postupka o valjanosti potvrde ovršnosti presude (vidi stavak 2. ove odluke). Dvama rješenjima o ovrsi, koja je Općinski građanski sud u Zagrebu donio 2001. odnosno 2005., određena je ovrha prodajom podnositeljici kuće.

6. U međuvremenu, u paralelnom postupku pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu, i banka je pokrenula ovrhu protiv podnositeljice zahtjeva tražeći plaćanje kredita koji je bio osiguran hipotekom na njezinoj kući. Prvostupanjski sud donio je rješenje o ovrsi 2000. godine naloživši prodaju kuće. U žalbenom postupku drugostupanjski sud uputio je podnositeljicu da protiv banke pokrene parnični postupak i zatraži proglašenje ovrhe nedopuštenom, što je ona i učinila.

7. Nakon što su ovršni postupci koje su pokrenuli S. K. i banka spojeni i delegirani u rad Općinskom sudu u Novom Zagrebu, podnositeljica zahtjeva zatražila je odgodu ovrhe do ishoda parničnog postupka za proglašenje ovrhe koju je pokrenula banka nedopuštenom (vidi stavak 6. ove odluke). Njezin je prijedlog odbijen i njezina je žalba protiv tog rješenja odbijena.

8. U ustavnoj tužbi podnesenoj na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu podnositeljica je prigovorila o rješenju o ovrsi koje se odnosi na tražbinu banke (vidi stavak 6. ove odluke) tvrdeći da je dovelo do povrede njezina prava na pošteno suđenje, dom i vlasništvo te je predložila odgodu njegova izvršenja. Uzgredno je spomenula da se taj ovršni postupak odnosi i na dug koji duguje S. K.-u (vidi stavke 2., 5. i 7. ove odluke), a da nije navela nikakve daljnje pojedinosti. Nije spomenula da je ovrha u tom pogledu određena na temelju presude iz 1996. niti je dovela u pitanje njezinu zakonitost.

9. Ustavni sud odbio je njezinu tužbu odlukom od 7. studenoga 2018. u vijeću sastavljenom od šestero sudaca, uključujući suca A. A.-a. Ta je odluka dostavljena podnositeljici 19. studenoga 2018.

10. U međuvremenu, u razdoblju od 2005. do 2007. podnositeljica zahtjeva podnijela je dvije kaznene prijave protiv S. K.-a, suca A. A.-a, nekoliko drugih sudaca i raznih službenika koji su sudjelovali u parničnom i ovršnom postupku protiv nje optužujući ih za dosluh Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu odbacilo je njezine kaznene prijave, a njezin naknadni prijedlog za pokretanje istrage protiv tih osoba je odbačen iz formalnih razloga 2007.

11. Godine 2017. i 2018. podnositeljica zahtjeva podnijela je Hrvatskom saboru, Ministarstvu pravosuđa i Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa („Povjerenstvo”) predstavke na rad suca A. A.-a u parničnom postupku protiv nje (vidi stavak 2. ove odluke). Hrvatski sabor zatražio je informacije od Državnog odvjetništva, koje je potvrdilo da su navodi podnositeljice u biti isti kao oni navedeni u njezinim kaznenim prijavama koje su odbačene (vidi stavak 10. ove odluke). Ministarstvo pravosuđa obavijestilo je podnositeljicu da nije nadležno postupati po njezinim predstavkama jer se odnose na zakonitost pravomoćne sudske presude.

12. U odluci od 12. listopada 2018. Povjerenstvo je odlučilo da neće pokrenuti postupak protiv suca A. A.-a jer se predstavka odnosila na razdoblje u kojem nije obnašao javnu dužnost u nadležnosti Povjerenstva. Prema uputama za dostavu, odluka Povjerenstva objavljena je na njegovoj internetskoj stranici te je elektroničkim putem dostavljena sucu A. A.-u.

13. Podnositeljica zahtjeva pred Sudom je prigovorila, na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, da Ustavni sud u njezinu predmetu nije bio nepristran zbog sudjelovanja suca A. A.-a koji je već sudjelovao u postupku u ranijoj fazi i protiv kojeg su i podnositeljica i njezin punomoćnik Z. N. ranije podnijeli kaznene prijave i druge predstavke.

OCJENA SUDA

14. Sud ne smatra potrebnim ispitati preliminarne prigovore Vlade jer je ovaj predmet u svakom slučaju nedopušten iz sljedećih razloga.

15. Opća načela o nepristranosti sudova izložena su u predmetu *Denisov protiv Ukrajine* [VV], br. 76639/11, stavci 61. – 63., 25. rujna 2018.

16. U ovom predmetu podnositeljica zahtjeva smatrala je da sudjelovanje suca A. A.-a u postupku pred Ustavnim sudom nije zadovoljilo zahtjeve nepristranosti ni prema subjektivnom ni prema objektivnom testu. Njezina je zabrinutost proizlazila iz činjenice da je on donio presudu iz 1996., koja je u konačnici dovela do pokretanja ovršnog postupka pred Općinskim sudom u Novom Zagrebu (vidi stavke 2., 5. i 7. ove odluke), koji je ispitao Ustavni sud u vijeću u kojem je sudjelovao sudac A. A. (vidi stavak 9. ove odluke). Štoviše, on je bio itekako svjestan raznih predstavki koje je podnijela protiv

njega (vidi stavke 10. – 12. ove odluke) i, nakon što je odluku Povjerenstva primio samo nekoliko dana prije odlučivanja o njezinoj ustavnoj tužbi, zacijelo je postupao s predrasudama. Navela je i da se ne može smatrati da je predstavka koju je podnio njezin punomoćnik Z.N. (vidi stavke 3 – 4. ove odluke) podnesena isključivo u njegovo ime već i u njezino.

17. Sud primjećuje da je prigovor podnositeljice zahtjeva u vezi s postojanjem osobne pristranosti suca A. A.-a počivao na pretpostavci da je on bio upoznat s predstavkama podnesenima protiv njega. Međutim, čini se da je on mogao znati samo za dvije takve predstavke: predstavku koju je podnio podnositeljičin punomoćnik Z. N. i predstavku koju je podnositeljica podnijela Povjerenstvu, s obzirom na to da ništa ne ukazuje na to da je bio obaviješten o odlukama koje se odnose na preostale predstavke (vidi stavke 10. – 11. ove odluke) ili da je na neki drugi način s njima upoznat.

18. Iz odluke Povjerenstva nije se mogao razaznati identitet osobe koja je podnijela predstavku jer je samo naznačeno da je odluka donesena po „neanonimnoj” predstavi podnesenoj protiv suca A. A.-a u vezi s njegovim postupanjem u određenom postupku pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu. Nisu navedena ni imena stranaka u tom postupku ni predmet tog postupka. Stoga se čini malo vjerojatnim da se sudac A. A. iz sadržaja te odluke mogao sjetiti tko je podnositeljica i shvatiti da će odlučivati o njezinoj ustavnoj tužbi, osobito s obzirom na to da podnositeljica u svojoj ustavnoj tužbi uopće nije spominjala postupak ili presudu iz 1996. (vidi stavak 8. ove odluke).

19. U svakom slučaju, Sud utvrđuje da ta okolnost sama po sebi ne može pobiti pretpostavku nepristranosti suca A. A.-a prema subjektivnom testu (vidi *Kyprianou protiv Cipra* [VV], br. 73797/01, stavak 119., ECHR 2005-XIII).

20. Kad je riječ o objektivnom testu, podnositeljica zahtjeva nije iznijela nikakve dokaze koji bi ukazali na to da je sudac A. A. izrazio bilo kakva stajališta o njezinoj predstavi Povjerenstvu, a kamoli pokazao neprijateljstvo ili želju za odmazdom (vidi *Rustavi 2 Broadcasting Company Ltd i drugi protiv Gruzije*, br. 16812/17, stavci 358. – 361., 18. srpnja 2019.; i usporedi nasuprot tome *Tocono i Profesorii Prometeiști protiv Moldavije*, br. 32263/03, stavci 28. – 33., 26. lipnja 2007.).

21. Nadalje, što se tiče predstavke koju je podnio podnositeljičin punomoćnik Z. N., točno je da bi se moglo smatrati da je navodni animozitet suca A. A.-a prema njemu motivirao osobnu pristranost kad je riječ o podnositeljici i time doveo u pitanje njegovu nepristranost (vidi, *mutatis mutandis*, *Škrlj protiv Hrvatske*, br. 32953/13, stavci 38. – 41., 11. srpnja 2019.). Međutim, sudac A. A. opovrgnuo je bilo kakvu namjeru da uvrijedi Z. N.-a i, nakon propisnog ispitivanja, predsjednik Općinskog građanskog suda u Zagrebu nije utvrdio nikakve probleme (usporedi nasuprot tome gore navedeni predmet *Škrlj*). Štoviše, čini se da podnositeljica nije pobijala rješenje o odbijanju prijedloga za ukidanje potvrde ovršnosti presude

iz 1996., koje je doneseno u postupku u odnosu na koji je punomoćnik Z. N. podnio predstavku, iako je tvrdila da je tražila izuzeće suca A. A.-a još 1999. (vidi stavke 2. i 3 ove odluke). Osim toga, ne može se zanemariti da je od podnošenja te predstavke do donošenja odluke Ustavnog suda prošlo približno 17 godina. U svjetlu gore navedenog, Sud nije uvjeren da bi predstavka koja je odbijena prije gotovo dva desetljeća, u kojem razdoblju je sudac A. A. napredovao do položaja suca Ustavnog suda, imala tako dugotrajan učinak da bi bila osnova za objektivno opravdane sumnje u pogledu njegove nepristranosti (vidi, *mutatis mutandis*, gore navedeni predmet *Rustavi 2 Broadcasting Company Ltd i drugi*, stavak 362.).

22. Kad je riječ o tvrdnji podnositeljice zahtjeva o prethodnom funkcionalnom sudjelovanju suca A. A.-a u parničnom postupku pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu, Sud primjećuje da se u tom postupku pitanje o kojem je trebalo odlučiti odnosilo na postojanje obveze podnositeljice zahtjeva da podmiri dug S. K.-u. Nasuprot tome, pitanje o kojem je trebalo odlučiti u postupku pred Ustavnim sudom odnosilo se na ustavnost rješenja o ovrsi kojim je naložena prodaja podnositeljice kuće kako bi se banci otplatio dug na temelju kredita (vidi stavke 6. i 8. ove odluke). Tvrdeći da je to rješenje bilo neustavno, podnositeljica je predložila odgodu ovršnog postupka pred Općinskim sudom u Novom Zagrebu. Jedina veza između tih dvaju pitanja bila je u činjenici da je i dug S. K.-u trebao biti namiren u ovršnom postupku pred Općinskim sudom u Novom Zagrebu prodajom podnositeljice kuće (vidi stavak 7. ove odluke). Međutim, podnositeljica u svojoj ustavnoj tužbi uopće nije spomenula presudu iz 1996., već je samo napomenula da je ovrha prodajom njezine kuće naložena i zbog njezinih dugova S. K.-u.

23. Stoga se ne može reći da su suštinska pitanja koja su ispitivali Općinski građanski sud u Zagrebu i Ustavni sud bila neodvojivo povezana na način da dovode u pitanje nepristranost suca A. A.-a (vidi *Warsicka protiv Poljske*, br. 2065/03, stavci 40. – 45., 16. siječnja 2007.; i usporedi nasuprot tome *Scerri protiv Malte*, br. 36318/18, stavci 69. – 77., 7. srpnja 2020.; i *Indra protiv Slovačke*, br. 46845/99, stavci 48. – 55., 1. veljače 2005.).

24. U tom kontekstu, ne može se prihvatiti tvrdnja podnositeljice zahtjeva da se sudac A. A. trebao izuzeti iz postupka pred Ustavnim sudom na vlastitu inicijativu. U ovom predmetu nije postojao nijedan od apsolutnih razloga za izuzeće koji dovode do automatskog isključenja dotičnog suca, kako je utvrđeno u članku 71. Zakona o parničnom postupku koji se primjenjivao u postupku pred Ustavnim sudom (vidi *Mežnarić protiv Hrvatske*, br. 71615/01, stavci 21., 22. i 28., 15. srpnja 2005.). Štoviše, ništa ne ukazuje na to da je sudac A. A. trebao obavijestiti predsjednika Ustavnog suda da postoje okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristranost u skladu s člankom 72. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku niti se njegov propust da to učini može smatrati pokazateljem njegova nedostatka nepristranosti (usporedi nasuprot tome, *mutatis mutandis*, gore navedeni predmet *Škrlj*,

ODLUKA STRANCARIĆ protiv HRVATSKE

stavci 43. – 45.; *Golubović protiv Hrvatske*, br. 43947/10, stavci 51. – 59., 27. studenoga 2012.; i gore navedeni predmet *Tocono i Profesorii Prometejšti*, stavak 31.).

25. S obzirom na okolnosti predmeta u cjelini, ne može se reći da su bojazni podnositeljice u pogledu nepristranosti Ustavnog suda kad je ispitivao njezinu ustavnu tužbu bile objektivno opravdane.

26. U skladu s tim, ovaj je prigovor očigledno neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 5. rujna 2024.

Dorothee von Arnim
zamjenica tajnika

Lorraine Schembri Orland
predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524